

Begeleidingscommissie Bodemkwaliteit Veenkoloniën

1^e bijeenkomst 20 augustus

Janjo de Haan, Paulien van Asperen, Johnny Visser,
Gerard Hoekzema en Klaas Wijnholds

Agenda

1. Kennismaking
2. Project Bodemkwaliteit Veenkoloniën
3. Doel en werkwijze begeleidingscommissie
4. Bezoek proefveld

Het project

Aanleiding

- Agenda voor de Veenkoloniën → Innovatieprogramma Veenkoloniën (commissie Rabbinge)
- Doel: inkomensachteruitgang opvangen door verhoging opbrengstvermogen.
- Topsectoren → in Agro&Food:
 - groot landelijk bodemprogramma
 - ruimte geclaimd voor de Veenkoloniën
- Agrifirm, AVEBE, Suiker Unie en LTO Noord
- Bodem de basis in verbeteren productie

Bodem uitdagingen en oplossingen

Belangrijke Uitdagingen

- Beschikbaarheid vocht
- Aaltjes/ziektewering
- Organische stofaanvoer
- Verdichting
- Perceelsvariatie
- Bemesting en bodemvruchtbaarheid
- Slemp/stuifgevoeligheid

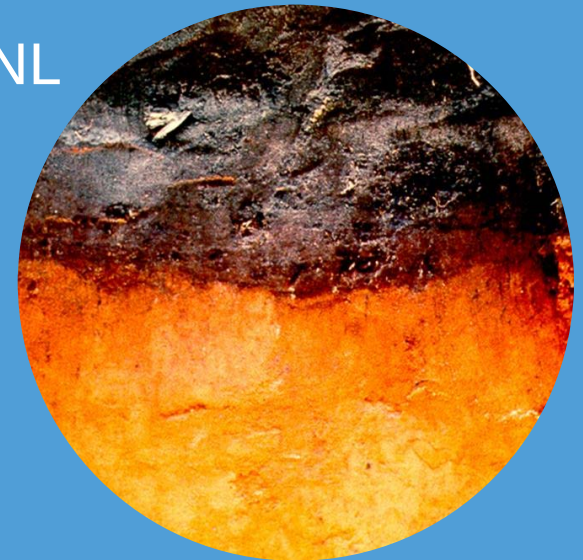
Belangrijke oplossingen

- Onderhoudsjaar
- Verruiming bouwplan
- Aanvoer organische stof
- Inspelen op variabiliteit
- Verbeteren bodemvruchtbaarheid
- Niet-kerende grondbewerking
- Peilbeheer grondwater

Doelstelling

- Ontwikkelen en toetsen van maatregelen en bedrijfssystemen voor een duurzaam bodembeheer in de Veenkoloniën die
 - Bijdragen aan verbeteren opbrengst en inkomen
 - Bijdragen aan maatschappelijke vragen
- Overdragen van bodemkennis naar praktijk
- Spilfunctie in bodemonderzoek in NO-NL

Maatregelen in proef

1

2

3

4

5 combine

6 vrij object

Vruchtwisseling

Zomergerst

Zetmeelaardappel
Vroeg ras

Suikerbiet

Zetmeelaardappel
Laet ras

Uitgebreide proefopzet per perceel

	Spitten	Herhaling 1				Herhaling 2				
						Geen toevoegingen	Tagetes	Compost	Chemische bodemvr. baarheid	Combinatie
kopakker	NKG									kopakker
kopakker	NKG									
	Spitten	Herhaling 3				Herhaling 4				

Uitgebreide proefopzet per perceel

	Spitten	Herhaling 1				0 Ref	1 ha	2 Comp	2	3 Tag	4 Chem	Com	
kopakker	NKG					1 NKG	1	2 Comp	2	3 Tag	4 Chem	5 Comb	kopakker
kopakker	NKG					1 NKG	1	2 Comp	2	3 Tag	4 Chem	5 Comb	kopakker
	Spitten	Herhaling 3				Herhaling 4							

Startmeting

Vaststellen uitgangssituatie

- Bouwvoor
- Referentie en Combinatie
- Intensief op meetperceel (zomergerst)
- Extensief op andere percelen
- Bodemvruchtbaarheid
- Biomassa schimmels en bacterien
- Plantparasitaire en milieuaaltjes
- Verticillium
- Bulkdichtheid
- Waterhoudend vermogen
- Indringingsweerstand

Metingen

■ Jaarlijkse metingen

- Opbrengsten en kwaliteit
- Gewaswaarnemingen:
 - standdichtheid, bodembedekking, ziekten en plagen
- N-min voorjaar, na oogst en najaar
- N en P in gewassen en gewasresten

■ Incidenteel

- Milieu-effecten (o.a. uitspoeling, broeikasgassen)
- Andere bodemparameters

Communicatie 2013

- KANON Praktijkdag bodem 29 augustus
- Uitwisselingsbijeenkomst DLD
- Flyer
- Artikelen en nieuwsberichten in vakpers
- Excursies en lezingen

Eerste resultaten

- Geslaagde aanleg van de proef (behandelingen)
- Geen verschillen in gewasontwikkeling waargenomen
- Op gespitte stroken meer verstuing dan NKG

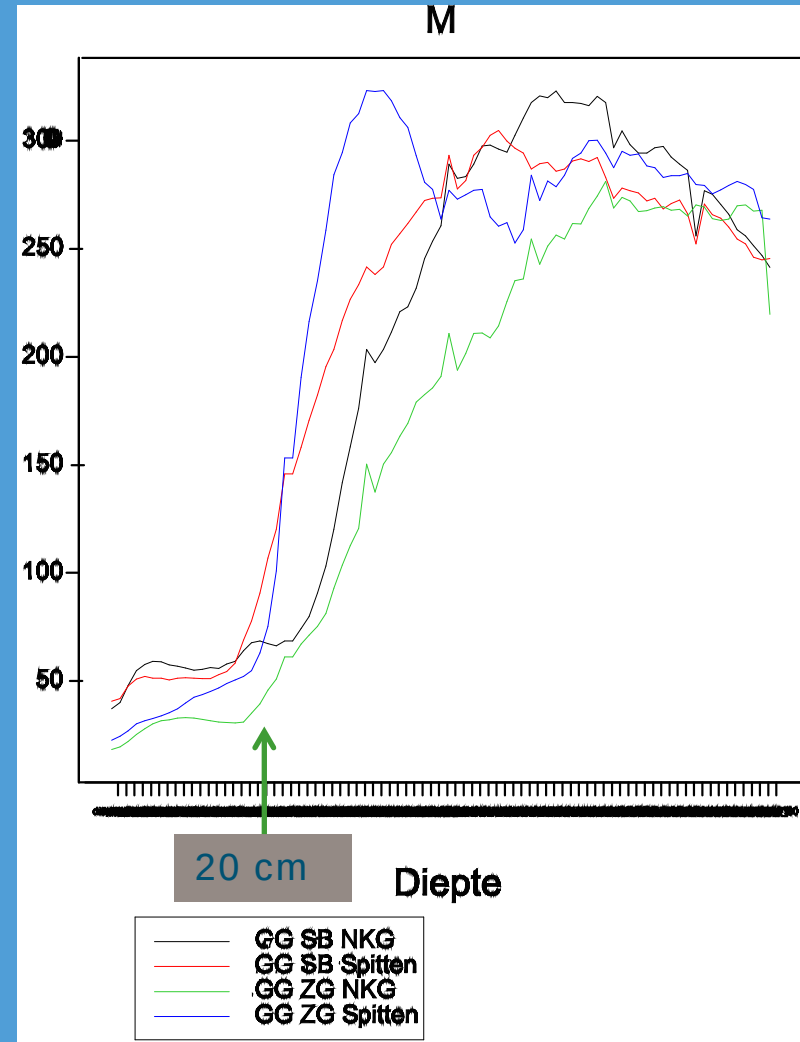
Eerste resultaten startmeting

- Sterke variatie in organisch stof gehalte
 - OS Gloeiverlies: 6,6 - 25,1 (gem. 11.9)
 - Os gehalte (NIR): 7,2 - 18,7 (gem. 11.3)
 - pH: 4,7 - 5,3 (gem. 5.0)
- Zeer sterke correlatie tussen os- en vochtgehalte van de bodem
- Percelen zijn vrij zwaar besmet met *Verticillium dahliae*, verwelkingsziekte (gm. 500 ms/10 gr.grond))

Eerste resultaten startmeting

■ Indringingsweerstand

Werkwijze begeleidings- commissie

Doel begeleidingscommissie

■ Ontwikkeling

- Beoordeling toepasbaarheid maatregel / kennis
- Beoordeling van effecten op bodem en productie
- Bespreken van alternatieve maatregelen/uitvoering
- Bespreken van alternatieve indicatoren

■ Kennisverspreiding:

- Mee denken over vertaling van resultaten naar de praktijk in bruikbare maatregelen en adviezen (wat)
- Mee denken over communicatie naar de praktijk (hoe)

Activiteiten met begeleidingscommissie

- Bijeenkomsten 3-4x per jaar
 - Winter: bespreken resultaten
 - Zomer: kijken in het veld
- Demonstraties rond bewerkingen
- Op de hoogte houden van de resultaten en voortgang
 - Nieuwsbrief
- Uitnodigen voor algemene bijeenkomsten
- Toesturen relevante publicaties rond bodembeheer

Werkwijze begeleidingscommissie

Aandachtspunten

- Samenstelling
- Frequentie
- Duur bijeenkomsten en tijdstip
- Betrokkenheid onderzoekers
- Agenda
 - Inhoudelijke onderwerpen

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

WAGENINGEN **UR**